

การปลูกฝังวิถีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม

โดย

นายปฐมพงศ์ ฟักเขียว

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานระยอง

ยุทธศาสตร์ชาติ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3

(พ.ศ.2560 - 2564)

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ 3

วิสัยทัศน์
ประเทศไทยใสสะอาด
ไทยทั้งชาติต้านทุจริต
(Zero tolerance & Clean Thailand)

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ 2

วิสัยทัศน์

สังคมไทยมีวินัย โปร่งใส

ยึดมั่นในคุณธรรม

จริยธรรม และร่วมป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต

เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ยุทธศาสตร์ชาติฯ ระยะที่ 1

วิสัยทัศน์

สังคมไทยมีวินัย และยึดมั่นใน

คุณธรรมจริยธรรม

ทุกภาคส่วนร่วมป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ชาติ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3

(พ.ศ.2560 - 2564)

ยุทธศาสตร์ที่ 1

- มุ่งเน้นปลูกฝังจิตสำนึก ปรับฐานคิด
- พัฒนาหลักสูตร/บทเรียน/การเรียนรู้การสอน/การถ่ายทอด ในทุกระดับ
- พัฒนา/ปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และประกาศใช้อย่างจริงจัง

4. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วน เพื่อต่อต้านการทุจริต

- สร้างชุมชนเฝ้าระวังต่อต้านการทุจริต
- Social Sanction

1. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยก ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

สร้างสังคม

ที่ไม่ทนต่อการทุจริต 2. ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการ

กล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต้านทุจริต

3. ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นเครื่องมือต้านทุจริต

- ปรับใช้ในการกล่อมเกลา
- พัฒนาหลักสูตร/ปรับรูปแบบและวิธีการนำเสนอ
- พัฒนาระบบและองค์ความรู้

- กล่อมเกลาทางสังคมทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย
- พัฒนาวัดธรรมสถานเพื่อการเรียนรู้
- พัฒนাজิตสำนึกสาธารณะ
- สื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
- เสริมบทบาทสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพ
- พัฒนากล่าวคำขวัญทางสังคม

ผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Private interests) และประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public interests)

ประโยชน์ส่วนบุคคล หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อื่นเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์

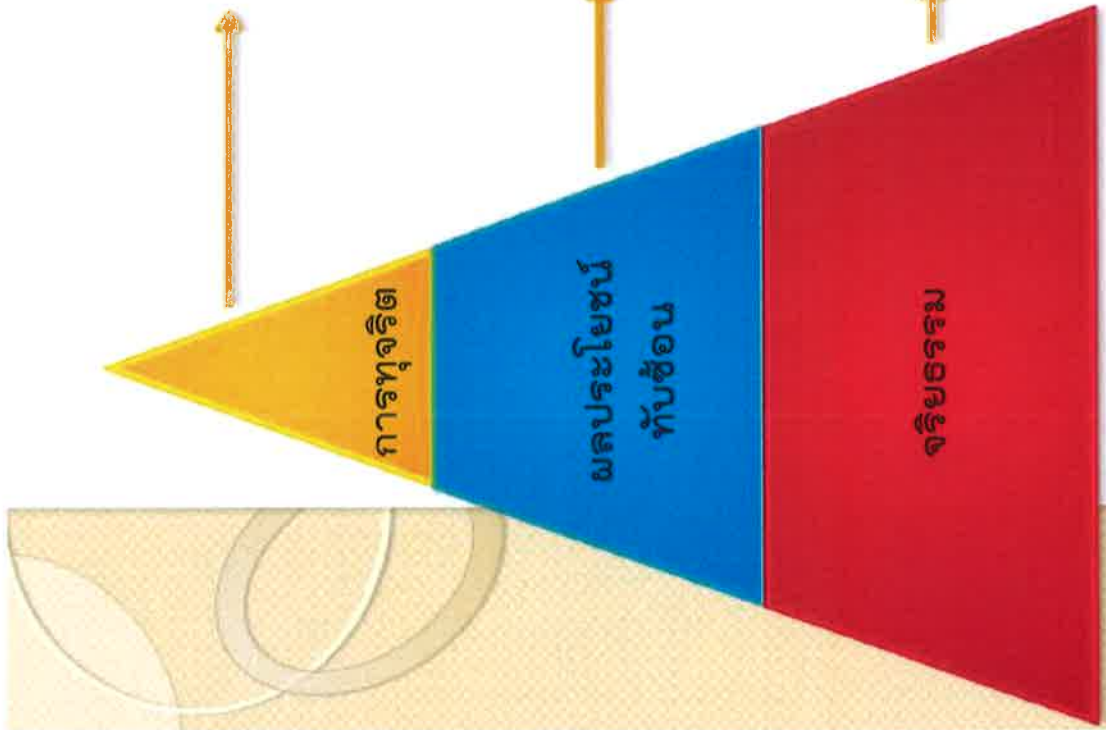
ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests)

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐแต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้พิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝงหรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ ซึ่งรวมถึงการมีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือการมีผลประโยชน์แอบแฝงหรือการนำความสัมพันธ์ส่วนตนเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินการที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ เช่น การบริหารงานภาครัฐ หรือในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐแล้ว การพิจารณาดำเนินการดังกล่าวข้างต้นของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ที่เป็นงานในอำนาจหน้าที่ของรัฐ การดำเนินการที่กล่าวมาข้างต้นจึงเป็นการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
มีความสัมพันธ์กับ “จริยธรรม” และ “การทุจริต” อย่างไร ?

“จริยธรรม” เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมเป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต การกระทำใดที่ผิดต่อกฎหมายว่าด้วยการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต ย่อมเป็นความผิดจริยธรรมด้วย

แต่ตรงกันข้าม การกระทำใดที่ฝ่าฝืนจริยธรรม อาจไม่มีความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต เช่น มีพฤติกรรมการส่วนตัวไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมการชู้สาว

“การทุจริต” เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่างชัดเจน สังคมส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม” เป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทางกฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มี การบัญญัติข้อห้ามไว้ในกฎหมาย

“จริยธรรม” เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการทุจริตต่อไป”

10010 11 0100 001101 01 0001011001000 0110010 11 001101 01 00 0110010 11 01

**รูปแบบของการกระทำที่เข้าข่าย
เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับ
ประโยชน์ส่วนรวม
(Conflict of Interest)
สามารถสรุปเป็น 9 รูปแบบ ดังนี้**

รูปแบบการชกั้ระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

1

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)

2

การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing)
หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

3

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งที่สาธารณะ
หรือหลังเกษียณ (Post - employment)

4

การทำงานพิเศษ
(Outside employment or moonlighting)

5

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

6

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
(Using your employer's property for private advantage)

7

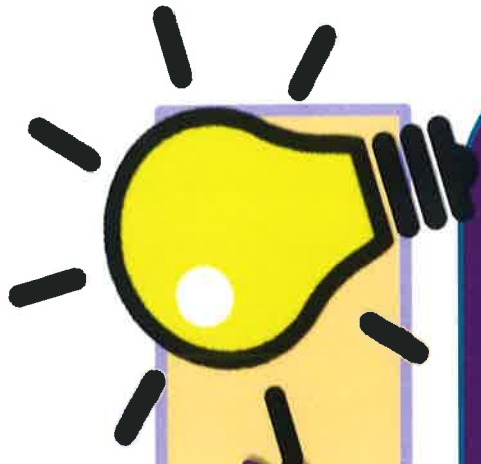
การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์
ทางการเมือง (Pork - barreling)

8

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง
(Nepotism)

9

การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ
หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence)

แก้ทุกจริตต้องคิดแยกแยะ

แนวทางการแก้ปัญหาการทุจริตอย่างยั่งยืน ต้องเริ่มต้นแก้ไขที่ตัวบุคคล โดยการปรับเปลี่ยนระบบการคิดของคนในสังคมแยกแยะให้ได้ว่า...

“เรื่องใดเป็นส่วนตน...เรื่องใดเป็นส่วนรวม”

ต้องแยกออกจากกันให้ได้อย่างเด็ดขาด ไม่นำมาปะปนกัน ไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน ไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาทดแทนบุญคุณส่วนตน ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและพวกพ้องเหนือกว่าประโยชน์ส่วนรวม กรณีเกิดผลประโยชน์ขัดกันต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

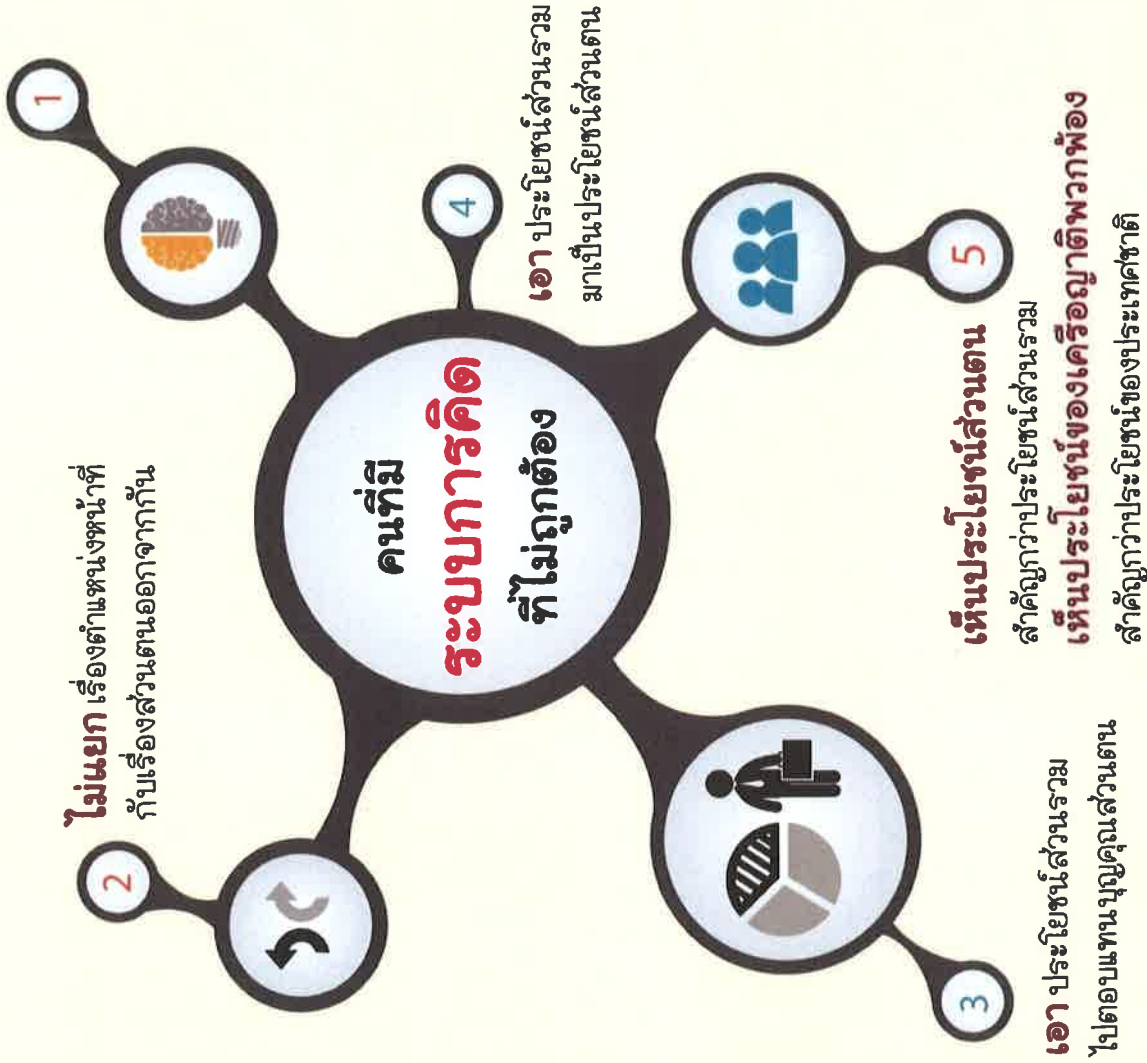
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่ม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องกระทำการหรือใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของส่วนรวม หากปล่อยให้ผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพัทธ์ส่วนตนเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจแล้ว ย่อมต้องเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ประชาชนหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) ขึ้นแน่นอน และความเสียหายก็จะตกอยู่กับประชาชนและประเทศชาตินั่นเอง

การที่ ประโยชน์ส่วนรวม ต้องตกไปเป็น ประโยชน์ส่วนตน เกิดจากการที่มีระบบการคิดที่ไม่ถูกต้อง

ไม่สามารถแยก

ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้

ระบบความคิด “แยกแยะให้ได้เรื่องชัดกัน
ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม”

สังคมโลกสมัยก่อน : ยุค Analog

ยอมรับกับคำพูดที่ว่า

“ทุจริตบ้างไม่เป็นไร ถ้าเราได้ประโยชน์”

ไม่สามารถแยกประโยชน์ส่วนตน
ออกจากประโยชน์ส่วนรวมได้

ประโยชน์กับข้อตน/สินบน/ทุจริตคอร์รัปชัน

ระบบอุปถัมภ์

นำความสัมพันธ์ส่วนตัวมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

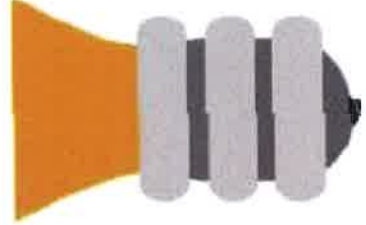
สังคมโลกสมัยใหม่ : ยุค Digital

ไม่ยอมรับกับคำพูดที่ว่า

“ทุจริตบ้างไม่เป็นไร ถ้าเราได้ประโยชน์”

แยกประโยชน์ส่วนตน

ออกจากประโยชน์ส่วนรวม

เห็นประโยชน์สาธารณะ
มาก่อนประโยชน์ส่วนตน

คิดแบบไหน ? ...ไม่ทุจริต

คิดได้

- คิดก่อนทำ (ก่อนจะทำกากรทุจริต)
- คิดถึงผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติ (ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับประเทศในทุกๆ ด้าน)
- คิดถึงผู้ใช้รับบทลงโทษจากการทุจริต (เอามาเป็นบทเรียน)
- คิดถึงผลเสียผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง (จะตั้งอยู่กับความเสียหายที่จะถูกร้องเรียน ถูกลงโทษใส่คุกและติดคุก)
- คิดถึงครอบครัว (เสียชื่อเสียงต่อครอบครัวและวงศ์ตระกูล)

คิดดี

- คิดแบบพอเพียง ไม่ยึดผลประโยชน์เอง ไม่ยึดผลประโยชน์และผลประโยชน์ระบบประเทศชาติ
- คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
- คิดตามคุณธรรม ว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

คิดเป็น

- คิดแยกเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
- คิดแยกเรื่องสำหเทพหน้าที่ กับ เรื่องส่วนตัวออกจากกัน
- คิดที่จะไม่ไปประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มาก้าวถ่างกัน
- คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
- คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน
- คิดเห็นแต่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

บทบาทของรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ

หลักกติกการแยกประชาชนส่วนตนและประชาชนส่วนรวมอย่างเด็ดขาด ดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ 5 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประชาชนส่วนรวมของประเทศไทยส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง
- (2) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย
- (3) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าจะขัดกับประชาชนส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตาม

- (4) ในกรปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประชาชนของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประชาชนส่วนรวม กับประชาชนส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต่อวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการและประชาชนส่วนรวมเป็นสำคัญ

ขอบคุณ
ครับ

© GaxToon